

XXIV. ВАЛЕЗИЕВ АНОНИМ

Заедно с *Amm. Marcellinus* са били публикувани от *Henr. Valesius* за пръв път в Париж през 1636 г. два запазени в един кодекс от IX в. разказа, от които единият ни дава сведения за произхода на Константин Велики, а другият се отнася до Одоакър и Теодорих. По името на издателя неизвестният автор на двата разказа бил наречен *Anonymus Valesianus*. В същност двата разказа са писани от различни автори. Разказът за Константин е съставен по всяка вероятност от някой съвременник на императора и по-късно преработен и допълнен с добавки от Орозий (роден в края на IV в.). Вторият разказ е писан през VI в. Той е фрагмент от загубена хроника на Максимиан (546—556 г.).

В първия разказ се съдържат сведения за опустошения на Тракия и Мизия от готите, а във втория — няколко важни сведения във връзка с пребиваването на готския крал Теодорих в българските земи.

Текстът на Валеzieвия аноним е издаден въз основа на *Cod. Berolinensis Philipps. 1885 (B)*, от IX в.

ИЗДАНИЯ: Дадените тук откъси са взети от изданието на *Th. Mommsen, Origo Constantini imperatoris sive Anonymi Valesiani pars prior, MGH, AA, IX 1, Berolini 1891, стр. 1—11; Consularia Italica (Anonymi Valesiani pars posterior), стр. 306—328.*

КНИЖНИНА: *W. Wattenbach, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter, II, Berlin 1893, стр. 56. — W. S. Teuffel's Geschichte der römischen Literatur, bearbeitet von W. Kroll und F. Skutsch, III, VI Aufl., Leipzig — Berlin, 1913, стр. 301—302.*

A. ANONYMI VALESIANI PARS PRIOR
SIVE ORIGO CONSTANTINI
IMPERATORIS

A. ВАЛЕЗИЕВ АНОНИМ, ЧАСТ I ИЛИ
ПРОИЗХОДЪТ НА ИМПЕРАТОР КОН-
СТАНТИН.

2, 2. *Hic igitur Constantinus, natus Helena matre vilissima in oppido Naisso atque eductus, quod oppidum postea magni-*

2, 2. Този именно Константин¹ бил роден и възпитан в град Ниш от майка си Елена², която била от твърде добро произхождение. По-късно той украсил

¹ Това е бъдещият имп. Константин I (306—337). ² Първата жена на Констанций Хлор, който след като я напуснал, се оженил за Теодора, дъщерята на Максимиан.

ficie ornavit, litteris minus instructus, ob-
ses apud Diocletianum et Galerium, sub
iisdem fortiter in Asia militavit. (p. 7₇₋₉).

3, 5. Interea Caesares duo facti Seve-
rus et Maximinus: Maximino datum est
Orientis imperium: Galerius sibi Illyricum,
Thracias et Bithyniam tenuit. Severus sus-
cepit Italiam et quicquid Herculis obtine-
bat. (p. 7₁₉₋₂₁).

3, 8. Tunc Galerius in Illyrico Licinium
Caesarem fecit. Deinde illo in Pannonia
relicto ipse ad Serdicam regressus morbo
ingenti occupatus sic distabit, ut aperto
et putrescenti viscere moreretur in suppli-
cium persecutionis iniquissimae, ad aucto-
rem scelerati praeepti iustissima poena
redeunte. Imperavit annos XVIII. (p. 8₃₋₆).

5, 15. Bellum deinde apertum conve-
nit ambobus. 16. Utriusque ad Cibalensem
campum ductus exercitus. Licinio XXXV
milia peditum et equitum fuere: Constan-
tinus XX milia peditum [et] equitum duxit.
Caesis post dubium certamen Licinianis
viginti peditum milibus et equitum ferra-
torum parte Licinius cum magna parte
equitatus noctis auxilio pervolavit ad Sir-
mium. 17. Sublata inde uxore ac filio et
thesauris tetendit ad Daciam. Valentem
ducem limitis Caesarem [fecit.] Inde apud
Hadrianopolim Thraciae civitatem per Va-
lentem collecta ingenti multitudine legatos
ad Constantinum de pace misit apud Phi-
lippos constitutum. Quibus frustra remissis
iterum reparato bello in campo Mardiense
ab utroque concurritur et post dubium ac
diuturnum proelium Licini partibus inclina-
tis profuit noctis auxilium. 18. Licinius et
Valens credentes Constantinum, quod et
verum erat, ad persequendum longius ad
Byzantium processurum, flexi in partem

великолепно този град. Бил малко обра-
зован и бил заложник при Диоклетиан
и Галерий. През време на същите им-
ператори воювал храбро в Азия.

3, 5. Между това двама души стана-
ли цезари — Север¹ и Максимин²:
Максимин получил властта над Ориент, а
Галерий си задържал Илирик, Тракия и
Витиния. Север взел Италия и това, кое-
то имал Херкулий.

3, 8. Тогава Галерий провъзгласил в
Илирик Лициний за цезар. После той
оставил Лициний в Панония, а сам, като
се върнал в Сердика, така изнемощял,
обвзет от тежка болест, че умрял с раз-
късани и загнили меса като възмездие за
жестокото преследване, защото наказа-
нието твърде справедливо сполетяло ав-
тора на престъпната заповед³. Управ-
лявал деветнадесет години.

5, 15. След това между двамата⁴
избухнала открита война. 16. Войските и
на двамата били доведени на полето при
Цибале. Лициний имал тридесет и пет
хиляди пехота и конница. Константин
довел двадесет хиляди пехота и конница.
След едно колебливо сражение⁵, в което
били убити двадесет хиляди пехотинци
и части от бронираните конници на Ли-
циний, той, подпомогнат от нощта, избя-
гал в Сирмиум с голяма част от конни-
цата. 17. Той взел оттам жена си, сина си
и съкровището и се отправил за Да-
кия⁶. Назначил за цезар Валент, дукс
на лимеса. После той събрал с помощта
на Валент при тракийския град Адриано-
пол голямо множество войска и изпратил
до установилия се във Филипи⁷ Кон-
стантин пратеници за мир. Понеже те се
върнали без резултат, войната била възоб-
новена и двамата се сблъскали на Мар-
дийското поле⁸. След колебливо и про-
дължително сражение нощта помогнала
на сломените войски на Лициний. 18. Ли-
циний и Валент решили да се отбият в по-

¹ По-късно, след смъртта на Констанций Хлор, Север бил прогласен за август. (вж. стр. 88, 95, бел. 2, 5). ² Известен е като Максимин Дая. Вж. стр. 99, бел. 1. ³ Намек за гоненията срещу християните през Диоклетианово време, един от главните инициатори и подстрекатели на които бил Галерий. Тук се чувства влияние на съчинението на Лактанций „De mortibus persecutorum“. ⁴ Сиреч между Константин и Лициний — единствените живи владетели. Максенций загинал в Италия на 28 октомври 312 г. във войната с Константин, а на 30 април 313 г. Максимин бил разбит от Лициний между Адрианопол и Константинопол, избягал в Никомидия и скоро след това умрял в Тарс. Вж. стр. 51, бел. 4. ⁵ Сражението станало на 8 октомври 314 г. при Цибале. Вж. стр. 96, бел. 3. ⁶ Под Дакия се разбира създаденият през IV в. диоцез Дакия. Вж. стр. 85, 86, 226, бел. 8, 2, 3. ⁷ Тук не става дума за Филипи, дн. развалини между Драма и Кавала, а за Филипопол, дн. Пловдив. Срв. *Benjamin*, *Constantinus*, PWRE, IV, кол. 1019. ⁸ Вероятно се отнася до campus Iarbiensis (до селището Castra Iarba). Срв. *Seeck*, PWRE, XIII, кол. 225.

Beroeam concesserunt. Ita Constantinus vehementer in ulteriora festinans deprehendit Licinium remansisse post tergum. Fatigatis bello et itinere militibus missus deinde Mestrianus legatus pacem petiit, Licinio postulante et pollicente se imperata facturum. Denuo, sicut ante, mandatum est Valens privatus fieret: quo facto pax ab ambobus firmata est, ut Licinius Orientem Asiam Thraciam Moesiam minorem Scythiam possideret. 19. Deinde reversus Serdicam Constantinus hoc cum Licinio absente constituit, ut filii Constantini Crispus et Constantinus, filius etiam Licinii Licinius Caesares fierent et sic ab utroque concorditer regnaretur. Itaque Constantinus et Licinius simul consules facti. 20. In Orientis partibus Licinio Constantino [consulibus] repentina rabie suscitatus Licinius omnes Christianos a palatio iussit expelli. Mox bellum inter ipsum Licinium et Constantinum efferbuit. 21. Item cum Constantinus Thessalonica esset, Gothi per neglectos limites eruperunt et vastata Thracia et Moesia praedas agere coeperunt. Tunc Constantini terrore impetu represso captivos illi inpetrata pace reddiderunt. Sed hoc Licinius contra fidem factum questus est, quod partes suae [ab] alio fuerint vindicatae. 22. Deinde cum variasset inter supplicia et superba mandata, iram Constantini merito excitavit. Per tempora, quibus nondum gerebatur bellum civile, sed item parabatur, Licinius scelere avaritia crudelitate libidine saeviebat, occisis ob divitias pluribus, uxoribus eorum corruptis. 23. Rupta iam pace utriusque consensu Constantinus Caesarem Crispum cum grandi classe ad

сока към Бероя¹, понеже предполагали, което било вярно, че Константин ще напредне при преследването по-далеч в посока към Византион. И така Константин, като бързал много да напредне по-далеч, научил се, че Лициний бил изостанал в тила му. После, понеже войниците били уморени от войната и похода, изпратеният като пратеник Местриан поискал мир по желанието на Лициний, който обещавал, че ще изпълни заповедите. Отново, както и по-рано, [Константин] поискал Валент да бъде отстранен. Това било направено и двамата сключили мир, според който Лициний запазил за себе си Ориент, Азия, Тракия, Мизия, Малка Скития². 19. След това Константин се завърнал в Сердика и се споразумял с отсъстващия Лициний — Крисп и Константин, синове на Константин, и Лициний, син на Лициний, да станат цезари, и така те двамата да управляват в съгласие³. И тъй Константин и Лициний станали едновременно консули. 20. Когато били консули Константин и Лициний, в земите на Ориент Лициний внезапно се разгневил и заповядал да бъдат изгонени от двореца всички християни. Скоро пламнала война между самия Лициний и Константин. 21. Когато Константин бил в Солун, готите нахлули⁴ отново през занемарените граници и като опустошили Тракия и Мизия, започнали да плячкосват. Тогава поради страх от Константин готите спрели нападението си и след като измолили мир, върнали пленниците. Но Лициний се оплакал, че това, дето неговите земи били защитени от друг, било извършено против договора⁵. 22. После Лициний предизвикал заслужено гнева на Константин, понеже отправял ту молителни, ту надменни искания. През времето, когато не се водела още гражданска война, но се подготвяла отново, Лициний свирепствувал с престъпленията си, алчността си, жестокостта си и сладострастието си, като избил много хора заради богатствата и съблазнил жените им. 23. След като мирът бил вече нарушен по желание на двете страни, Константин изпратил цезар Крисп⁶ с голяма фло-

¹ Бероя е дн. Стара Загора. ² Малка Скития е провинция Скития, дн. Добруджа. ³ Споразумението било постигнато на 1 март 317 г. ⁴ Касае се за събития от 323 г. Вж. стр. 265, бел. 3. ⁵ При акцията против готите Константин пренебрегнал границите на Лициниевата част от империята, сиреч източнобалканските земи. ⁶ Крисп е син на Константин I.

occupandam Asiam miserat, cui de parte Licinii similiter cum navalibus copiis Amandus obstabat. 24. Licinius vero circa Hadrianopolim maximo exercitu latera ardui montis impleverat. Illuc toto agmine Constantinus inflexit. Cum bellum terra marique traheretur, quamvis per arduum suis nitentibus, at tamen disciplina militari et felicitate Constantinus Licini confusum et sine ordine agentem vicit exercitum, leviter femore sauciatus. 25. Dehinc fugiens Licinius Byzantium petit: quo dum multitudo dissipata contenderet, clauso Byzantio Licinius obsidionem terrenam maris securus agitabat. Sed Constantinus classem collegit ex Thracia. Dehinc solita vanitate Licinius Martinianum sibi Caesarem fecit. 26. Crispus vero cum classe Constantini Callipolim pervenit: ibi bello maritimo sic Amandum vicit, ut vix per eos, qui in litore remanserunt, vivus Amandus refugeret. Classis vero Licini vel oppressa vel capta est. 27. Licinius desperata maris spe, per quod se viderat obsidendum, Chalcedonam cum thesauris refugit. Byzantium Constantinus invasit, victoriam maritimam Crispo conveniente cognoscens. Deinde apud Chrysopolim Licinius [pugnavit] maxime auxiliantibus Gothis, quos Alica regalis deduxerat: tum Constantini pars vincens XXV milia armatorum fudit partis adversae ceteris fugientibus. 28. Postea cum legiones Constantini per liburnas venire vidissent, proiectis armis se dediderunt. Sequenti autem die Constantia soror Constantini, uxor Licini venit ad castra fratris et marito vitam poposcit et inpe-travit. Ita Licinius privatus factus est et convivio Constantini adhibitus, et Marti-

та¹, за да завладее Азия. От страна на Лициний му се противопоставил също с морски сили Аманд². 24. А Лициний бил завзел около Адрианопол с твърде голяма войска фланговете на една стръмна планина. Константин се насочил нататък с цялата си армия. Войната се водела по суша и по море и макар войниците му да се изкачвали по стръмнини, все пак Константин, ранен леко в рамото, надвил смутената и действуваша безредно Лициниева войска благодарение на военната дисциплина и щастие³. 25. След това бягащият Лициний влязъл във Византион. Докато пръснатото множество⁴ се отправяло нататък, Лициний затворил Византион и, осигурен откъм морето, понасял спокойно обсадата по суша. Но Константин събрал от Тракия флота. После Лициний, водим от обикновена суета, си назначил за цезар Мартиниан. 26. А Крисп пристигнал с флотата на Константин до Галиполи. Там в морско сражение той така разбил Аманд, че последният едва избягал жив, подпомогнат от тези, които останали на брега. А флотата на Лициний била или потопена, или пленена. 27. Лициний, понеже загубил надежда в морето, откъдето видял, че ще бъде обсаден, избягал със съкровището в Халкедон. Константин нахлул в Византион и узнал за морската победа от Крисп, с когото се срещнал. След това Лициний се бил при Хризопол⁵, подпомогнат твърде много от готите, които бил довел княз Алика⁶. Тогава Константиновата войска надвила и сразила двадесет и пет хиляди войници, като останалите от противната страна избягали. 28. После, когато видели, че Константиновите легиони идвали с бързоходни кораби, те хвърлили оръжието и се предали. Обаче на следния ден Констанция, сестра на Константин и жена на Лициний, дошла в лагера на брата си и поискала и издействувала запазването на живота на мъжа си. Така Лициний станал частно лице и бил приет между сътрапезниците на Константин. Бил подарен животът и на Мартиниан.

¹ Флотата се състояла от 200 военни кораба. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 200. ² Флотата на Аманд имала 350 военни кораба. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 200. ³ Сражението станало на 3 юли 323 г. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 200. ⁴ Отнася се за войниците на Константин. ⁵ Хризопол е дн. Скутари. Битката станала на 18 или 20 септември 324 г. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 201. ⁶ Алика е готски княз, водач на готския отряд във войната на Лициний против Константин. Срв. *Seeck*, *Alica*, *PWRE*, I, кол. 1478.

niano vita concessa est. 29. Licinius Thessalonicam missus est; sed Herculi Maximi socii sui motus exemplo, ne iterum depositam purpuram in perniciem rei publicae sumeret, tumultu militaribus exigentibus in Thessalonica iussit occidi, Martinianum in Cappadocia. Qui regnavit annos XVIII filio et uxore superstite. (pp. 8₃₄—10₁₇).

6, 30. Constantinus autem ex se Byzantium Constantinopolim nuncupavit ob insignis victoriae [memoriam]. Quam velut patriam cultu decoravit ingenti et Romae desideravit aequari: deinde quaesitis ei undique civibus divitias multas largitus est, ut prope in ea omnes regias facultates exhauriret. Ibi etiam senatum constituit secundi ordinis: claros vocavit. Deinde adversum Gothos bellum suscepit et inplorantibus Sarmatis auxilium tulit. 31. Ita per Constantinum Caesarem centum prope milia fame et frigore extincta sunt. Tunc et obsides accepit, inter quos Ariarici regis filium. Sic cum his pace firmata in Sarmatas versus est, qui dubiae fidei probabantur. 32. Sed servi Sarmatarum adversum omnes dominos rebellarunt, quos pulsos Constantinus libenter accepit et amplius trecenta milia hominum mixtae aetatis et sexus per Thraciam Scythiam Macedoniam Italiamque divisit.

33. Item Constantinus imperator primus Christianus excepto Philippo, qui Christianus admodum ad hoc tantum constitutus fuisse mihi visus est, ut millesimus Romae annus Christo potius quam idolis dicaretur. A Constantino autem omnes semper Christiani imperatores usque in hodiernum diem creati sunt, excepto Iuliano, quem impia ut aiunt machinantem exitialis vita deseruit. 34. Item Constantinus iusto ordine et pio vicem vertit. Edicto si quidem statuit citra

29. Лициний бил изпратен в Солун. Но Константин, изплашен от примера на гъста си Херкулий Максимиан да не би Лициний отново да вземе за погубел на държавата сваления пурпур, понеже при един бунт войниците го поискали, заповядал той да бъде убит в Солун, а Мартиниан — в Кападокия. Лициний управлявал деветнадесет години, като син му и жена му го преживели.

6, 30. А Константин нарекъл Византион по своето име Константинопол за спомен от забележителната победа. Той го украсил като роден град с голям разкош и пожелал да го приравни с Рим. После събрал за този град отвсякъде граждани и пръснал толкова много средства, че за него изчерпил почти всички царски богатства. Той създал там сенат от по-ниска степен, и нарекъл сенаторите му светли мъже¹. След това той подел война срещу готите и изпратил помощ² на молещите се сармати³. 31. Така поради военните действия на цезар Константин⁴ загинали от глад и студ почти сто хиляди души. Тогава⁵ получил и заложници, между които сина на крал Ариарих⁶. Така той сключил мир с готите и се насочил против сарматите, които били смятани за вероломни. 32. Но робите на сарматите въстанали против всичките господари и ги изгонили. Константин ги приел на драго сърце и разпределил по Тракия, Скития, Македония и Италия над триста хиляди души от различна възраст и пол.

33. Константин също така е първият християнски император, като изключим Филип⁷, който, струва ми се, е бил поставен като християнин почти само за това, за да може хилядогодишнината на Рим да се посвети по-скоро на Христа, отколкото на идолите. Обаче от времето на Константин и до ден днешен за императори били избирани винаги християни, като изключим Юлиан⁸, който завършил губелния си живот, когато замислял, както казват, безбожни дела. 34. Константин също така направил справедлива и благочестива промяна. Защото с едикт постановил да се затворят езическите

¹ За разлика от по-горе стоящите римски сенатори, които носели титлата „светлейши мъже“ (clarissimi). ² Това са събития от 332 г. Срв. Schiller, Geschichte, II, стр. 221. ³ Под това име през различни периоди разни писатели са разбирали понякога различни племена (вж. стр. 57, бел. 1). ⁴ Син на Константин Велики, по-късно имп. Константин II. ⁵ Константин победил на 26 април 332 г. ⁶ Ариарих е готски княз, победен от Константин в 332 г. ⁷ Имп. Филип Арабин (244—249) ⁸ Имп. Юлиан (361—363).

ullam caedem hominum paganorum templa claudi. Mox Gothorum fortissimas et copiosissimas gentes in ipso barbarico soli sinu hoc est in Sarmatarum regione delet. 35. Calocaerum quendam in Cypro aspirantem novis rebus oppressit.

Dalmatium, filium fratris sui Dalmati Caesarem fecit. Eius fratrem Annibalianum data ei Constantiana filia sua regem regum et Ponticarum gentium constituit. Itaque Gallias Constantinus minor regebat, Orientem Constantius Caesar, Illyricum et Italiam Constans, ripam Gothicam Dalmatius tuebatur. Item Constantinus cum bellum pararet in Persas, in suburbano Constantinopolitano villa publica iuxta Nicomediam dispositam bene rem publicam filiis tradens [diem obiit]. Regnavit annos XXXI. Sepultus est Constantinopoli. (pp. 10₁₀—11₁₁).

храмове без никакво убиване на хора¹. Скоро той унищожил най-силните и многолюдни готски племена в самото сърце на варварската земя, т. е. в областта на сарматите. 35. Той премахнал някой си Калоцер, който подготвял в Кипър заговор².

Константин назначил за цезар Далмаций, сина на брата си Далмаций. Неговия брат Анибалиан, комуто дал за жена дъщеря си Константианиана, той назначил за цар на царете и на понтийските племена³. И така младият Константин⁴ управлявал галските земи, цезар Констанций⁴ — Ориент, Констант⁴ — Илирик и Италия, Далмаций бдял над Готския бряг⁵. Константин умрял в имението си край Константинопол в държавната вила до Никоидия⁶, когато подготвял война против персите, и предал на синовете си благоустроена държава. Управлявал тридесет и една година. Погребан бил в Константинопол.

B. ANONYMI VALESIANI PARS POSTERIOR

Ostrogothi Theodorico duce Moesia decedunt

9, 42. Basiliscus imperavit annos II. Zeno confortans Isauros intra provinciam, deinde misit ad civitatem Novam, ubi erat Theodericus dux Gothorum, filius Walamerici, et eum invitavit in solacium sibi adversus Basiliscum, obiectans militem, post biennium veniens, obsidens civitatem Constantinopolim. 43. Sed quia senatus et populus Zenonem metuentes, ne quid mali pateretur civitas, relicto Basilisco se illi omnes dederunt aperta civitate. (p. 314₁₅₋₂₀).

11, 49. Zeno itaque recompensans beneficiis Theodericum, quem fecit patricium et consulem, donans ei multum et mittens

B. ВАЛЕЗИЕВ АНОНИМ ЧАСТ II

Остготите под водачеството на Теодорих напускат Мизия

9, 42. Василиск⁷ царувал две години. Зенон⁸ организира исаврите в провинцията им. След това проводил пратеник в град Нове, гдето се намирал готският вожд Теодорих⁹ син на Валамир, и го повикал на помощ срещу Василиск. След две години Зенон се противопоставил с войска и обсадил Константинопол. 43. Но понеже сенатът и народът се боели от Зенон да не причини нещо лошо на града, те изоставили Василиск и всички се предали на Зенон, като отворили града.

11, 49. И тъй Зенон се отблагодарил на Теодорих, като го направил патриций и консул. Той го надарил богато и го

¹ Константин I не е затварял езическите храмове. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 215.

² Това въстание имало местно значение и било бързо потушено. Срв. *Schiller*, *Geschichte*, II, стр. 221.

³ Анибалиан получил Понтийското царство и титлата „цар на царете“. Вж. *Аврелий Виктор*, 41, 19 (тук стр. 100). ⁴ Константин II, Констанций II и Констант са синове на Константин I. Вж. *Аврелий Виктор* 41, 19 (тук стр. 100). ⁵ Сиреч бреговете на Долни Дунав. ⁶ Константин умрял през май 337 г. в едно предградие на Никоидия, дн. Измид. ⁷ Василиск бил брат на Верина, жената на имп. Льв. След като имп. Зенон избягал през 475 г., Верина направила той да бъде провъзгласен за император (475—476). ⁸ Имп. Зенон (476—491). ⁹ Теодорих Велики.

eum ad Italiam. Cui Theodericus pactuatus est, ut, si victus fuisset Odochar, pro merito laborum suorum loco eius, dum adveniret, tantum praeregnaret. Ergo superveniente Theoderico patricio de civitate Nova cum gente Gothica missus ab imperatore Zenone de partibus Orientis ad defendendam sibi Italiam. (p. 316₁₋₁₄).

изпратил в Италия. С него Теодорих сключил договор при условие, ако победи Одоакър¹, като отплата за усилията му да царува вместо него, докато Зенон пристигне там. И тъй патрицият Теодорих дошъл с готското племе от град Нове, изпратен от страна на император Зенон от Източната империя, за да му запази Италия².

¹ Крал на Италия, а първоначално вожд на херулите. Управлявал от 476 до 493 г. ² Походът на Теодорих към Италия започнал през есента на 488 г., като остготите потеглили от Нове (местността Стъклен при Свищов). Вж. *Йорданес*, История на готите, 292 (тук стр. 366). Срв. *Schmidt*, *Die Ostgermanen*², стр. 293.